

Membru al
INTEGRA INTERNATIONAL®
YOUR GLOBAL ADVANTAGE

RAPORTUL
AUDITORULUI INDEPENDENT
Seria AG nr. 2/23
pentru perioada financiară încheiată la 31 decembrie 2022

*Întreprinderea de Stat
„Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”*

CHIȘINĂU 2023

CUPRINS

1. RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	3
2. Situații Financiare Individuale (pentru perioada încheiată la 31.12.2022)	7
2.1. Bilanț	7
2.2. Situația de profit și pierdere	10
2.3. Situația modificărilor capitalului propriu	11
2.4. Situația fluxurilor de numerar	12
3. Note explicative la situațiile financiare	13
4. Informații generale privind subiectul auditat	19
5. Politici contabile	20
6. Analiza activității economico-financiare a întreprinderii „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în anul 2022	23
7. Confirmarea Independenței Auditorilor	34
8. Evenimente ulterioare	34
9. Semnătura	34

1. RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

*Către conducerea
Intreprinderii de Stat „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”*

Raport cu privire la auditul Situațiilor Financiare

Opiniile cu rezerve

Am auditat situațiile financiare individuale ale Întreprinderii de Stat „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” („Întreprindere de stat”), care cuprind Bilanțul la data de 31 decembrie 2022, Situația de profit și pierdere, Situația modificărilor capitalului propriu și Situația fluxurlui de numerar aferente perioadei încheiate la data respectivă, și Notele la situațiile financiare, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.

În opinia noastră, cu excepția efectelor aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve* din raportul nostru, situațiile financiare individuale anexate prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția și performanța sa financiară și fluxurile sale de numerar aferente perioadei încheiate la data respectivă, în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate ale Republicii Moldova cu aplicare din 01 ianuarie 2014 și modificările ulterioare.

Baza pentru opinie cu rezerve

În poziția financiară a Întreprinderii de stat există un obiect nefinisat „Anexă la blocul 1”, care reprezintă lucrări de proiectare a unui bloc administrativ, evaluat la 624.585 lei. Construcția dată nu poate fi finisată, deoarece pe terenul dat au fost instalate alte obiecte prin intermediul Băncii Mondiale pentru Ameliorarea Competitivității. Menționăm că există proces verbal din anul 2017, prin care Consiliul de administrație al Întreprinderii de stat auditate a acceptat casarea obiectului „Anexă la blocul 1”, dar nu a fost autorizată de către Fondator. Astfel, aceste investiții pot fi considerate drept „investiții inghețate” care nu aduc beneficii Întreprinderii de stat și care pe parcursul anilor a denaturat performanța financiară a Întreprinderii de stat.

În baza informației de date a cadastrului bunurilor imobile am constatat că Întreprinderea de stat are în gestiune economică bunuri imobile amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, care nu se regăsesc în situațiile financiare individuale pentru perioada auditată, teren - mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 87a.

Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (ISA-uri). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea „Responsabilitatea auditorului pentru auditul situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem

independenți față de Întreprinderii de stat, conform *Codului Etic al Profesioniștilor Contabili (Codul IESBA)* emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Etică pentru Contabili, corroborat cu cerințele etice relevante pentru auditul situațiilor financiare din Republica Moldova și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice, conform acestor cerințe și Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

În conformitate cu auditul situațiilor financiare individuale a Întreprinderii de Stat „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” pentru perioada financiară încheiată la 31 decembrie 2022, remitem în adresa Dvs Raportul de Audit.

Aspectele cheie ale auditului

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul Situațiilor Financiare individuale din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte. În plus, față de aspectul descris în secțiunea Baza pentru opinie, am determinat că aspectele descrise mai jos reprezintă aspecte cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru.

- În conformitate cu prevederile pct.7 SNC „Deprecierea activelor” Întreprinderea trebuie să determine la fiecare dată de raportare dacă există sau nu indici ai deprecierii unui activ sau grupuri de active. Politicile Contabile a Întreprinderii de stat pentru anul 2022 nu prevăd determinarea deprecierii activelor. Conform p.12 din SNC „Deprecierea activelor” indiferent de faptul dacă există sau nu un indice al deprecierii, Întreprinderea de stat trebuie să testeze activele anual pentru depreciere.

Contra celor expuse anterior, Întreprinderea de stat nu a efectuat testarea pentru deprecierea activelor. Reesind din cele expuse, Întreprinderea de stat auditată trebuie să includă modificări în procedurile interne de desfășurare a inventarierii anuale, luând în considerare procedura de desfășurare a testului de depreciere a activelor, iar faptul constatării sau neconstatarii indicilor de depreciere să fie perfectat documentar (ordin, rapoarte de constatare sau neconstatare a indicilor de depreciere).

Alte informații

Conducerea este responsabilă pentru alte informații. Aceste informații, pe lângă situațiile financiare individuale, includ și raportul conducerii.

În conformitate cu Legea nr. 271 din 15.12.2017 privind auditul situațiilor financiare, art. 28 alin. a), avem obligația de a ne expune asupra raportului conducerii, fapt care îl descriem mai jos:

- *Informația inclusă în raportul conducerii este coerentă cu situațiile financiare individuale pentru perioada de gestiune încheiată la 31.12.2022.*

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanța pentru situațiile financiare individuale

Conducerea este responsabilă de întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare individuale în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate a Republicii Moldova cu aplicare din 01 ianuarie 2014, și pentru acel control intern pe care conduceră îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare. În întocmirea situațiilor financiare individuale, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacitatii Intreprinderii de stat de a-și continua activitatea, prezintând, dacă este cazul, aspecte referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conduceră fie intenționează să lichideze Intreprinderea de stat sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.

Persoanele responsabile cu guvernanța sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Intreprinderii de stat.

Responsabilitatea auditorului

Responsabilitatea noastră este de a exprima o opinie cu privire la aceste situații financiare individuale pe baza auditului efectuat.

Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilității un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă acesta există.

Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulat, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

Ca parte a unui audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Intreprinderii de stat.

- Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieri semnificative privind capacitatea Întreprinderii de stat de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Întreprinderea de stat să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul general al situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care realizează prezentarea fidelă.

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanța, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

De asemenea, punem la dispoziția persoanelor responsabile cu guvernanța o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că le-am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, acolo unde este cazul, măsurile de siguranță corespunzătoare.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

În conformitate cu prevederile art.24 a Hotărârii de Guvern Nr.875 din 22.12.2015, în vederea realizării scopului suplimentar al fondatorului, Întreprinderea de stat a elaborat pentru perioada 2021-2022 informația comparativă privind analiza activității economico-financiare cu utilizarea indicatorilor economico-financiari, calculați conform formulelor de calcul prezentate în anexa la prezentul Regulament, cu dezvoltarea impactului acestora asupra activității Întreprinderii de stat și factorii care au generat și care reiese din modificarea indicatorilor economico-financiari.

Partenerul de misiune al auditului pentru care s-a întocmit acest raport al auditorului independent este *Sergiu ȘOIMU, auditor certificat*.

În numele „First Audit International” SRL,

Director general, Auditor certificat

Sergiu ȘOIMU

Certificat de calificare a auditorului seria AG nr. 000119 din 30.06.2006
Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 61-7

12.05.2023

2. Situații Financiare Individuale (pentru perioada încheiată la 31.12.2022)

2.1. Bilanț

Nr. cpt.	Indicatori	Cod rd.	Sold la	
			Inceputul perioadei de gestiune	Sfîrșitul perioadei de gestiune
ACTIV				
A.	ACTIVE IMOBILIZATE I. Imobilizări necorporale			
1.	Imobilizări necorporale în curs de execuție	010	294,167	294,167
2.	Imobilizări necorporale în exploatare, total din care: 2.1. concesuni, licențe și mărci	020	735,985	552,104
2.2.	drepuri de autor și titluri de protecție	021		
2.3.	programe informatiche	022		
2.4.	alte imobilizări necorporale	023	286,431	214,094
3.	Fond comercial	024	449,554	338,010
4.	Avansuri acordate pentru imobilizări necorporale	030		
	Total imobilizări necorporale (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040)	040		
		050	1,030,152	846,271
	II. Imobilizări corporale			
1.	Imobilizări corporale în curs de execuție	060	826,725	826,725
2.	Terenu	070		
3.	Mijloace fixe, total din care: 3.1. clădiri	080	23,742,294	22,538,246
3.2.	construcții speciale	081	17,580,792	17,133,764
3.3.	mașini, utilaje și instalații tehnice	082	814,786	754,022
3.4.	mijloace de transport	083	4,385,208	3,943,687
3.5.	inventar și mobilier	084	607,763	450,040
3.6.	alte mijloace fixe	085	147,218	74,700
4.	Resurse minerale	086	206,527	182,033
5.	Active biologice imobilizate	090		
6.	Investiții imobiliare	100		
7.	Avansuri acordate pentru imobilizări corporale	110		
	Total imobilizări corporale (rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	120		30,106
		130	24,569,019	23,395,077
	III. Investiții financiare pe termen lung			
1.	Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	140	36,600	36,600
2.	Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate, total din care: 2.1. acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate	150		
2.2.	imprumuturi acordate părților afiliate	151		
2.3.	imprumuturi acordate aferente intereselor de participare	152		
2.4.	alte investiții financiare	153		
	Total investiții financiare pe termen lung (rd.140 + rd.150)	154		
		160	36,600	36,600
	IV. Creațe pe termen lung și alte active imobilizate			
1.	Creațe comerciale pe termen lung	170		
2.	Creațe ale părților afiliate pe termen lung inclusiv: creațe aferente intereselor de participare	180		
3.	Alte creațe pe termen lung	181		
4.	Cheltuieli anticipate pe termen lung	190		
5.	Alte active imobilizate	200	834,187	31,762
	Total creațe pe termen lung și alte active imobilizate (rd.170 + rd.180 + rd.190 + rd.200 + rd.210)	210		
		220	834,187	31,762
	TOTAL ACTIVE IMOBILIZATE (rd.050 + rd.130 + rd.160 + rd.220)	230	26,469,958	24,309,710
B	ACTIVE CIRCULANTE I. Stocuri			
1.	Materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	240	2,559,296	2,861,078
2.	Active biologice circulante	250		
3.	Producția în curs de execuție	260		
4.	Produse și mărfuri	270		
5.	Avansuri acordate pentru stocuri	280	504,683	462,533
	Total stocuri (rd.240 + rd.250 + rd.260 + rd.270 + rd.280)	290	3,063,979	3,323,611

	II. Creație curente și alte active circulante			
1.	Creație comerciale curente	300	694,102	1,354,283
2.	Creație ale părților afiliate curente inclusiv: creație aferente intereselor de participare	310		
3.	Creație ale bugetului	311		
4.	Creațele ale personalului	320	604,542	781,264
5.	Alte creație curente	330	145,068	43
6.	Cheltuieli anticipate curente	340	715,407	867,137
7.	Alte active circulante	350	1,600,526	176,076
	Total creație curente și alte active circulante (rd.300 + rd.310 + rd.320 + rd.330 + rd.340 + rd.350 + rd.360)	360	82,650	42,447
	III. Investiții financiare curente			
1.	Investiții financiare curente în părți neafiliate	380		
2.	Investiții financiare curente în părți afiliate, total din care: 2.1. acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate	390		
2.2.	imprumuturi acordate părților afiliate	391		
2.3.	imprumuturi acordate aferente intereselor de participare	392		
2.4.	alte investiții financiare în părți afiliate	393		
	Total investiții financiare curente (rd.380 + rd.390)	394		
	IV. Numerar și documente bănești			
	TOTAL ACTIVE CIRCULANTE (rd.290 + rd.370 + rd.400 + rd.410)	400	837,807	2,058,874
	TOTAL ACTIVE (rd.230 + rd.420)	410	7,744,081	8,603,735
		420	34,214,039	32,913,445
	PASIV			
C.	CAPITAL PROPRIU I. Capital social și neînregistrat			
1.	Capital social	440	20,837,001	20,837,001
2.	Capital nevârsat	450		
3.	Capital neînregistrat	460		
4.	Capital retras	470		
5.	Patrimoniu primit de la stat cu drept de proprietate	480		
	Total capital social și neînregistrat (rd.440 + rd.450 + rd.460 + rd.470 + rd.480)	490	20,837,001	20,837,001
	II. Prime de capital	500		
	III. Rezerve			
1.	Capital de rezervă	510	3,125,550	3,125,550
2.	Rezerve statutare	520		
3.	Alte rezerve	530		
	Total rezerve (rd.510 + rd.520 + rd.530)	540	3,125,550	3,125,550
	IV. Profit (pierdere)			
1.	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	550		-2,413,032
2.	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	560	-3,945,478	-3,945,478
3.	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	570		589,068
4.	Profit utilizat al perioadei de gestiune	580		
	Total profit (pierdere) (rd.550 + rd.560 + rd.570 + rd.580)	590	-3,945,478	-5,769,442
	V. Rezerve din reevaluare	600		
	VI. Alte elemente de capital propriu	610	8,049,492	7,746,732
	TOTAL CAPITAL PROPRIU (rd.490 + rd.500 + rd.540 + rd.590 + rd.600 + rd.610)	620	28,066,565	25,939,841
D.	DATORII PE TERMEN LUNG			
1.	Credite bancare pe termen lung	630		
2.	Imprumuturi pe termen lung din care: 2.1. imprumuturi din emisiunea de obligații inclusiv: imprumuturi din emisiunea de obligații converzibile	640		
2.2.	alte imprumuturi pe termen lung	641		
3.	Datorii comerciale pe termen lung	642		
4.	Datorii față de părțile afiliate pe termen lung inclusiv: datorii aferente intereselor de participare	650		
5.	Avansuri primite pe termen lung	660		
6.	Venituri anticipate pe termen lung	661		
7.	Alte datorii pe termen lung	670		
		680		
		690		

	TOTAL DATORII PE TERMEN LUNG (rd.630 + rd.640 + rd.650 + rd.660 + rd.670 + rd.680 + rd.690)	700		
E.	DATORII CURENTE			
1.	Credite bancare pe termen scurt	710		
2.	Imprumuturi pe termen scurt, total din care: 2.1. imprumuturi din emisiunea de obligații inclusiv: imprumuturi din emisiunea de obligații convertibile	720		
2.2.	alte imprumuturi pe termen scurt	721		
3.	Datorii comerciale curente	722		
4.	Datorii față de părțile afiliate curente inclusiv: datorii aferente intereselor de participare	723		
5.	Avansuri primite curente	730	885,399	423,980
6.	Datorii față de personal	740		
7.	Datorii privind asigurările sociale și medicale	741		
8.	Datorii față de buget	750	3,476,128	4,569,429
9.	Datorii față de proprietari	760	903,667	1,099,522
10.	Venituri anticipate curente	770	300,882	502,138
11.	Alte datorii curente	780	456,186	376,971
	TOTAL DATORII CURENTE (rd.710 + rd.720 + rd.730 + rd.740 + rd.750 + rd.760 + rd.770 + rd.780 + rd.790 + rd.800 + rd.810)	820	6,147,474	6,973,604
F.	PROVIZIOANE			
1.	Provizioane pentru beneficiile angajaților	830		
2.	Provizioane pentru garanții acordate cumpărătorilor/clientilor	840		
3.	Provizioane pentru impozite	850		
4.	Alte provizioane	860		
	TOTAL PROVIZIOANE (rd.830 + rd.840 + rd.850 + rd.860)	870		
	TOTAL PASIVE (rd.620 + rd.700 + rd.820 + rd.870)	880	34,214,039	32,913,445

Prezentele Situații Financiare individuale, politicile contabile utilizate și notele anexate, ce constituie parte integrantă a acestor situații financiare, au fost autorizate de către conducerea I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” la data de 12 mai 2023 și semnate în numele Întreprinderii de stat de către:

Administrator interimar
Anatolii BESCUPSCHI

Contabil-ses
Ariana TIGANESCU

2.2. Situația de profit și pierdere

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	currenta
Venituri din vînzări, total	010	24,849,014	26,638,408
din care: venituri din vînzarea produselor și mărfurilor	011		
venituri din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor	012	24,248,094	25,426,943
venituri din contracte de construcție	013		
venituri din contracte de leasing	014	600,920	1,211,465
venituri din contracte de microfinanțare	015		
alte venituri din vînzări	016		
Costul vînzărilor, total	020	17,448,918	20,557,411
din care: valoarea contabilă a produselor și mărfurilor vândute	021		
costul serviciilor prestate și lucrărilor executate terților	022	17,316,884	20,401,083
costuri aferente contractelor de construcție	023		
costuri aferente contractelor de leasing	024	132,034	156,328
costuri aferente contractelor de microfinanțare	025		
alte costuri aferente vînzărilor	026		
Profit brut (pierdere brută) (rd.010 - rd.020)	030	7,400,096	6,080,997
Alte venituri din activitatea operațională	040	430,105	432,358
Cheltuieli de distribuție	050	14,169	309,712
Cheltuieli administrative	060	7,323,826	5,261,865
Alte cheltuieli din activitatea operațională	070	722,604	410,484
Rezultatul din activitatea operatională: profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 - rd.050 - rd.060 - rd.070)	080	-230,398	531,294
Venituri financiare, total	090	588,216	70,687
din care: venituri din interese de participare	091		
inclusiv: veniturile obținute de la părțile afiliate	092		
venituri din dobânzi	093		
inclusiv: veniturile obținute de la părțile afiliate	094		
venituri din alte investiții financiare pe termen lung	095	584,680	42,616
inclusiv: veniturile obținute de la părțile afiliate	096		
venituri aferente ajustărilor de valoare privind investițiile financiare pe termen lung și curente	097		
venituri din ieșirea investițiilor financiare	098		
venituri aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	099	3,536	7,685
Cheltuieli financiare, total	100	590,141	12,913
din care: cheltuieli privind dobânzile	101		
inclusiv: cheltuielile aferente părților afiliate	102		
cheltuieli aferente ajustărilor de valoare privind investițiile financiare pe termen lung și curente	103		
cheltuieli aferente ieșirii investițiilor financiare	104		
cheltuieli aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	105		12,913
Rezultatul: profit (pierdere) finanțiar(ii) (rd.090 - rd.100)	110	-1,925	57,774
Venituri cu active imobilizate și exceptionale	120		
Cheltuieli cu active imobilizate și exceptionale	130	432,347	
Rezultatul din operațiuni cu active imobilizate și exceptionale: profit (pierdere) (rd.120 - rd.130)	140	-432,347	
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere) (rd.110 + rd.140)	150	-434,272	57,774
Profit (pierdere) pînă la impozitare (rd.080 + rd.150)	160	-664,670	589,068
Cheltuieli privind impozitul pe venit	170		
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (rd.160 - rd.170)	180	-664,670	589,068

Prezentele Situații Financiare individuale, politicile contabile utilizate și notele anexate, ce constituie parte integrantă a acestor situații financiare, au fost autorizate de către conducerea I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” la data de 12 mai 2023 și semnate în numele Întreprinderii de stat de către:

Administrator interimar
Anatolii BESCUPSCHI

Contabil-șef
Ariana TIGANESCU

2.3. Situația modificărilor capitalului propriu

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd	Sold la începutul perioadei de gestiune	Majorări	Diminuări	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune
I.	Capital social și neînregistrat					
	1. Capital social	010	20,837,001			20,837,001
	2. Capital nevărsat	020				
	3. Capital neînregistrat	030				
	4. Capital retras	040				
	5. Patrimoniul primit de la stat cu drept de proprietate	050				
	Total capital social și neînregistrat (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040 + rd.050)	060	20,837,001	0	0	20,837,001
II.	Prime de capital	070				
III.	Rezerve					
	1. Capital de rezervă	080	3,125,550			3,125,550
	2. Rezerve statutare	090				0
	3. Alte rezerve	100				
	Total rezerve (rd.080 + rd.090 + rd.100)	110	3,125,550	0	0	3,125,550
IV.	Profit (pierdere)					
	1. Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	120		481,710	2,894,742	-2,413,032
	2. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	130	-3,945,478			-3,945,478
	3. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	140		589,068		589,068
	4. Profit utilizat al perioadei de gestiune	150				
	Total profit (pierdere) (rd.120 + rd.130 + rd.140 + rd.150)	160	-3,945,478	1,070,778	2,894,742	-5,769,442
V.	Rezerve din reevaluare	170				
VI.	Alte elemente de capital propriu	180	8,049,492		302,760	7,746,732
	Total capital propriu (rd.060 + rd.070 + rd.110 + rd.160 + rd.170 + rd.180)	190	28,066,565	1,070,778	3,197,502	25,939,841

Prezentele Situații Financiare individuale, politicile contabile utilizate și notele anexate, ce constituie parte integrantă a acestor situații financiare, au fost autorizate de către conducerea I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” la data de 12 mai 2023 și semnate în numele Întreprinderii de stat de către:

Administrator interinar
Anatolii BESCUPSCHI

Contabil-șef
Ariana IGONESCU

2.4. Situația fluxurilor de numerar

Indicatori	Cod rd	Perioada de gestiune	
		precedentă	currentă
Fluxuri de numerar din activitatea operațională			
Încasări din vînzări	010	31.033.792	32.296.014
Plăți pentru stocuri și servicii procurate	020	8.220.742	8.030.541
Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală	030	17.853.126	17.426.164
Dobanzi plătite	040		
Plata impozitului pe venit	050		
Alte încasări	060	676.286	1.424.385
Alte plăți	070	6.912.541	7.067.119
Fluxul net de numerar din activitatea operațională (rd.010 - rd.020 - rd.030 - rd.040 - rd.050 + rd.060 - rd.070)	080	-1.276.331	1.196.575
Fluxuri de numerar din activitatea de investiții			
Încasări din vînzarea activelor imobilizate	090		
Plăți aferente intrărilor de active imobilizate	100		
Dobanzi încasate	110		
Dividende încasate	120		20.386
inclusiv: dividende încasate din străinătate	121		
Alte încasări (plăți)	130		
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții (rd.090 - rd.100 + rd.110 + rd.120 ± rd.130)	140		20.386
Fluxuri de numerar din activitatea financiară			
Încasări sub formă de credite și împrumuturi	150		
Plăți aferente rambursării creditelor și împrumuturilor	160		
Dividende plătite	170	721.296	
inclusiv: dividende plătite nerezidenților	171		
Încasări din operațiuni de capital	180		
Alte încasări (plăți)	190		
Fluxul net de numerar din activitatea financiară (rd.150 - rd.160 - rd.170 + rd.180 ± rd.190)	200	-721.296	
Fluxul net de numerar total (\pm rd.080 ± rd.140 ± rd.200)	210	-1.997.627	1.216.961
Diferențe de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220	-2.072	4.106
Sold de numerar la începutul perioadei de gestiune	230	2.837.506	837.807
Sold de numerar la sfârșitul perioadei de gestiune (\pm rd.210 ± rd.220 + rd.230)	240	837.807	2.058.874

Prezentele Situații Financiare individuale, politicile contabile utilizate și notele anexate, ce constituie parte integrantă a acestor situații financiare, au fost autorizate de către conducerea I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” la data de 12 mai 2023 și semnate în numele Întreprinderii de stat de către:

Administrator interimat
Anatolii BESCUPSCHI

Contabil sef
Ariana TIGANESCU

3. Note explicative la situațiile financiare**A) Active imobilizate****• Imobilizări necorporale**

Valoarea imobilizărilor necorporale existente la Întreprinderea de stat la finele perioadei auditate este în mărime de 846,271 lei.

Indicatori	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
Imobilizări necorporale în curs de execuție	294,167	294,167
Concesiuni, licențe și mărci	599,846	616,251
Programe informaticice	1,822,055	634,856
Alte imobilizări necorporale	9,614	5,143
Amortizarea imobilizărilor necorporale	-1,695,530	-704,146
Total imobilizări necorporale	1,030,152	846,271

În Situațiile Financiare individuale imobilizărilor necorporale sunt reflectate la valoarea contabilă (costul de intrare minus amortizarea acumulată).

• Imobilizări corporale

Valoarea contabilă a imobilizărilor corporale existente la Întreprinderea de stat la finele perioadei auditate este în mărime este de 23,395,077 lei, formată din imobilizări în curs de execuție în valoare de 826,725 lei și mijloace fixe în valoare de 22,538,246 lei, iar amortizarea imobilizărilor corporale constituie 25,781,721 lei.

Indicatori	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
Clădiri	21 263 592	21 263 592
Construcții speciale	1 123 842	1 123 842
Mașini, utilaje și instalații tehnice	21 390 781	21 612 922
Mijloace de transport	2 963 291	3 028 469
Inventar și mobilier	713 864	720 280
Alte mijloace fixe	607 583	570 863
Amortizarea mijloacelor fixe	-24 320 659	-25 781 721
Total mijloace fixe	23 742 294	22 538 246

Ponderea cea mai mare în componența mijloacelor fixe o deține valoarea contabilă a clădirilor, cu 76.02 % din volumul total, după care urmează mașinile, utilajele și instalații tehnice cu 17.50 %. Valoarea contabilă a construcții speciale constituie ponderea de 3.35% din totalul valorii contabile a mijloacelor fixe la data raportării.

Valoarea contabilă a mijloacelor fixe în perioada de gestiune s-a micșorat cu 1,204,048 lei, pe seama amortizării calculate aferentă mijloace fixe pentru perioada respectivă.

Informația privind existența și mișcarea imobilizărilor corporale (imobilizărilor corporale în curs de execuție, terenuri și mijloacelor fixe) este reflectată în tabelul următor:

Indicatori	Existența la începutul perioadei (la costul de intrare)	Amortizarea acumulată la începutul perioadei	Intrarea în cursul perioadei (la costul de intrare)	Ieșirea în cursul perioadei (la costul de intrare)	Existența la sfârșitul perioadei (la costul de intrare)	Amortizarea acumulată la sfârșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7
1. Imobilizări corporale în curs de execuție	826,725		405,848	405,848	826,725	
2. Terenuri					0	x
3. Mijloace fixe, total	48,062,952	24,320,659	6,306,321	6,049,306	48,319,967	25,781,721
din care:						
3.1. Clădiri	21,263,592	3,682,800	34,965	34,965	21,263,592	4,129,827
3.2. Construcții speciale	1,123,842	309,055	6,445	6,445	1,123,842	369,820
3.3. Mașini, utilaje și instalații tehnice	21,390,781	17,005,573	3,454,487	3,232,346	21,612,922	17,669,235
3.4. mijloace de transport	2,963,291	2,355,528	2,093,644	2,028,466	3,028,469	2,578,429
3.5. inventar și mobilier	713,864	566,646	338,518	332,101	720,280	645,581
3.6. alte mijloace fixe	607,583	401,056	378,262	414,982	570,863	388,830

B) Active circulante

Valoarea activelor circulante la încheierea perioadei financiare constituie suma de 8,603,735 lei, o analiză detaliată a lor este redată în tabelele de mai jos:

• *Stocuri*

Indicatori	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
1. Materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	2 559 296	2 861 078
2. Active biologice circulante		
3. Producția în curs de execuție		
4. Produse și mărfuri		
5. Avansuri acordate pentru stocuri	504 683	462 533
Total stocuri	3 063 979	3 323 611

Ponderea cea mai semnificativă în valoarea totală a stocurilor o deține valoarea Materialelor și obiectelor de mică valoare și scurtă durată cu 86,08%, urmat de avansurile acordate pentru stocuri cu o pondere de 13,92%.

• *Creanțe curente și alte active circulante*

Indicatori	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
1. Creanțe comerciale curente	694 102	1 354 283
2. Creanțe ale părților afiliate curente inclusiv: creanțe aferente intereselor de participare		
3. Creanțe ale bugetului	604 542	781 264
4. Creanțele ale personalului	145 068	43
5. Alte creanțe curente	715 407	867 137
6. Cheltuieli anticipate curente	1 600 526	176 076
7. Alte active circulante	82 650	42 447
Total creanțe curente și alte active circulante	3 842 295	3 221 250

Cu o pondere de 42.04%, creațele comerciale curente constituie cea mai mare parte din totalul creațelor curente și altor active circulante înregistrate la data raportării. Alte creațe curente constituie 26.92% din valoarea totală a creațelor și altor active circulante.

*** Numerar și documente bănești**

Indicator	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
Numerar în casierie	3,344	8,107
Numerar în conturi bancare	833,584	2,050,768
Documente bănești	0	
Total numerar și documente bănești	837,807	2,058,874

La data raportării Întreprinderea de stat dispune de active perfect lichide în mărime de 2,058,874 lei. Cota preponderentă în totalul numerarului și documente bănești o constituie numerarul în conturi bancare, în mărime de 99.60%, fiind urmat de numerarul în casierie cu o pondere de 0.40%.

Valoarea totală a activelor circulante s-a majorat în perioada de gestiune cu 859,654 lei, fiind influențată de majorarea valorii numerarului și documentelor bănești cu 1,221,067 lei și valoarea stocurilor cu 259,632 lei. În același timp s-a diminuat valoarea creațelor curente și altor active circulante cu 621,045 lei. Ponderea cea mai mare în totalul activelor circulante o dețin stocurile cu 38.63%, după care urmează creațele curente și alte active circulante cu 37.44% și numerarul din casierie și conturi bancare 23.93%.

C) Capital propriu

Mărimea capitalului social al Întreprinderii de stat la 31 decembrie 2022 a constituit cifra de 20.837.001 lei. Nu au fost înregistrate modificări în structura și valoarea capitalului social al Întreprinderii de stat în perioada supusă auditului. Rezervele Întreprinderii de stat la finele perioadei de gestiune au constituit suma de 3.125.550 lei, fiind formate din capital de rezervă în valoare de 3.125.550 lei.

Rezultatul finanțiar al anului 2022 constituie profit net în mărime de 589.068 lei. Valoarea totală a capitalului propriu, în anul curent s-a diminuat cu 2.126.724 lei față de anul precedent, iar ponderea acestuia în totalul pasivelor la data raportării este de 78,81%, valoare peste norma recomandabilă de 50% și mai mult. Astfel, concluzionăm că Întreprinderii de stat pentru finanțarea activelor și gestionarea afacerii este dependentă de surse externe de finanțare, procentual în mărime de 21,19%.

D) Datorii curente

Datoriile curente ale Întreprinderii de stat constituie suma de 6,973,604 lei și s-au majorat în decursul perioadei de gestiune cu 826,130 lei.

Situația soldurilor datoriilor la început și sfârșit de an este redată în tabelul de mai jos.

(MDL)

Indicatori	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
1. Credite bancare pe termen scurt		
2. Împrumuturi pe termen scurt, total din care: 2.1. împrumuturi din emisiunea de obligații inclusiv: împrumuturi din emisiunea de obligații convertibile		
2.2. alte împrumuturi pe termen scurt		
3. Datorii comerciale curente	885,399	423,980
4. Datorii față de părțile afiliate curente inclusiv: datorii aferente intereselor de participare		
5. Avansuri primite curente	3,476,128	4,569,429
6. Datorii față de personal	903,667	1,099,522
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	300,882	502,138
8. Datorii față de buget	456,186	376,971
9. Datorii față de proprietari		
10. Venituri anticipate curente		
11. Alte datorii curente	125,212	1,564
Total datorii curente	6,147,474	6,973,604

Ponderea cea mai mare în totalul datorilor curente o dețin avansurile primele curente cu 65.52 %, după care urmează datorii față de personal cu 15.77 %.

În anul 2022 Întreprinderii de stat a calculat și achitat contribuții în bugetul Casei Naționale de Asigurări Sociale în mărime de 24% din fondul de retribuire a muncii.

Valoarea de bilanț a datorilor față de buget constituie:

Indicatori	Sold la 31.12.2021	Sold la 31.12.2022
1	2	3
Datorii privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător		
Datorii privind taxa pe valoare adăugată	323,016	241,004
Datorii privind impozitul pe venit reținut la sursa de plată		
Datorii privind impozitul pe venit din salariu	126,160	131,795
Datorii privind alte impozite și taxe	6,864	4,172
Alte datorii față de buget		
Total datorii față de buget	456,186	376,971

Întreprinderii de stat în anul 2022 a calculat și achitat în bugetul de stat TVA în conformitate cu Titlul III al Codului Fiscal al RM.

Întreprinderea de stat a calculat și achitat alte impozite și taxe în conformitate cu Codul Fiscal al RM, Legea Bugetului de Stat pentru anul 2022 și alte acte legislative a RM.

E) Venituri și Cheltuieli

Evidența veniturilor și cheltuielilor la Întreprinderea de stat este ținută în conformitate cu SNC „Venituri” și SNC „Cheltuieli”. Recunoașterea și reflectarea în evidență contabilă a veniturilor și cheltuielilor se efectuează în baza metodei de angajamente pe măsura apariției acestor, indiferent de momentul incasării/plății de numerar. Veniturile și cheltuielile sunt reflectate în Anexa 2 „Situată de Profit și Pierderi” separat, pe genuri de activitate (operațional, investițional, finanțier).

Pe parcursul anului 2022 Întreprinderea de stat a înregistrat venituri din vânzări în sumă de 26,638,408 lei, ceea ce reflectă o majorare cu 7.20 % față de perioada de gestiune precedentă. Ponderea cea mai semnificativă în totalul veniturilor din vânzări o reprezintă veniturile din prestarea serviciilor și executarea lucrărilor cu o cotă de 95.45%.

Costul vânzărilor constituie 20,557,411 lei în perioada de gestiune curentă și determină de asemenea o majorare cu 17.81 % în comparație cu anul precedent.

În anul 2022, Întreprinderea de stat a înregistrat profit brut în mărime de 6,080,997 lei, cu 1,319,099 lei mai puțin față de anul de gestiune precedent.

Rezultatul din activitatea operațională pentru anul 2022 reprezintă profit în mărime de 531,294 lei, față de anul de gestiune precedent, când s-a înregistrat pierdere din activitatea operațională în mărime de 230,398 lei.

Rezultatul din alte activități în anul 2022 reprezintă profit în sumă de 57,774 lei. La finele anului 2022, Întreprinderea de stat a înregistrat profit finanțier în mărime de 589,068 lei, cu 1,253,738 lei mai mult față de anul precedent.

Anexă

la Regulamentul cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social

Informația privind analiza indicatorilor economico-finanțieri și evaluarea privind capacitatea entității
IS „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” pentru anul 2022

Nr. crt	Indicatoare	Formular de calcul	Indicatoare calculată		Indicatoare calculată		Abatere procentuală
			2021	2022	2021	2022	
1.	Rata activelor circulante la finalul anului (ratio de liquiditate)	Total active circulante / Total active	21.409.958 / 21.409.958	21.300.710 / 21.300.710	77,37	73,86	-3,51
2.	Rata activelor circulante la finalul anului (%)	Total active circulante / Total active	(21.409.958 / 21.409.958) * 100%	21.300.710 / 21.300.710	77,37	73,86	-3,51
3.	Rata creșterii în valoare totală a activelor circulante (%)	Total creștere / Total active	(2.159.119 - 2.159.119) / 21.409.958	2.159.119 / 21.409.958	6,21	9,12	2,91
4.	Rata creșterii curente în valoare activelor circulante (%)	Total creștere curentă / Total active circulante	(2.159.119 - 2.159.119) / 21.409.958	2.159.119 / 21.409.958	27,86	34,90	7,03
5.	Rata stabilități finanțare (%)	(Total capital propriu + total datori pe termen lung) / Total patru	(28.005.565 + 25.929.841) / 21.300.710	28.005.565 / 21.300.710	0,82	0,79	-0,03
6.	Rata datorilor circulați (%)	Total datorii circulați / Total datorii	(1.920 - Solidul contabil 518) / (1.700 + 1.821 + 1.872) (1)	1.920 - Solidul contabil 518 / (1.700 + 1.821 + 1.872) (1)	1,00	1,00	0,00
7.	Rata datorilor totale sau rate de indeptare totale (coeficientul de strategie a surselor finanțare)	(Total datorii pe termen lung + Total datorii curent) / Prezumere	(1.700 + 1.820 + 1.870) (1) / 21.300 (1)	1.700 + 1.820 + 1.870 / 21.300 (1)	8,18	8,21	0,03
8.	Rata solvabilității generale (%)	Total patru	1.880 (1) / (2.700 + 1.820 + 1.870) (1)	1.880 (1) / (2.700 + 1.820 + 1.870) (1)	8,57	8,72	-0,35
9.	Bilanțul situației venitelor din vânzări (Profit loss)	Profit brut (venituri brută) % / Profitul brut	1.030.649 / (1.030.649 + 0.010.000) / 21.300 (1)	1.030.649 / (1.030.649 + 0.010.000) / 21.300 (1)	19,78	22,83	-6,95
10.	Rata generală de susținere a capitalului propriu (rată plătită finanțare)	Total patru	Total capital propriu / Total capital propriu	28.005.565 / 28.005.565	1,22	1,29	0,07
11.	Coefficientul cotației datori contabile împărțite și sursele proprii (%)	Total datorii împărțite / Total capital propriu	(-300 + 1.820 + 1.870) (1) / 28.005.565	-300 + 1.820 + 1.870 / 28.005.565	6,22	6,27	0,05
12.	Rata de autonomie globală (coeficientul de autonomie)	Total capital propriu / Activa totală	1.620 (1) / 21.409.958	1.620 (1) / 21.409.958	0,82	0,79	-0,03
13.	Numele și creșterea activelor circulante curente (%)	Fizionomia sănătoasă / Fizionomia medie a prezentelor curente	(1.010 (1) / (1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) + 1.340) / (1.010 (1) / (1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) + 1.340)	1.010 (1) / (1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) + 1.340 / 2.700.072	9,18	10,22	1,13
14.	Profitul de vîrfuri net (%)	Total active circulante - Total datorii circulați / Prezumere curentă	(-1.421 + 1.820 - Solidul contabil 518) (1) / 21.300 (1)	-1.421 + 1.820 - Solidul contabil 518 / 21.300 (1)	1.586.667,00	1.639.133,00	33.524,00
15.	Lichiditatea curentă (%)	Total active circulante / Total datorii circulați / prezumere	1.820 (1) / (1.820 + 1.870 + 2.010) (1) / 21.300 (1)	1.820 (1) / (1.820 + 1.870 + 2.010) (1) / 21.300 (1)	1,26	1,23	-0,09
16.	Bilanțul ratelor activelor (economie) (%)	Profit (operare) și/și la dezvoltare (rată profit și/și prelucrare netă a portofelului de investiții) / 100%	(1.160.346,00 / (1.160.346,00 + 1.430.000) / 2) / 100%	-564.670 / 899.668	1,79	1,76	-0,15
17.	Vizion de rezultate sau planuri de dezvoltare și dezvoltare - curent, altă	Fizionomia medie a dezvoltărilor curente și 100% (%)	(1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) / 1.350 (1) / (1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) / 100%	974.903,92 / 920.132,000	29,23	34,58	-1,35
18.	Numele și creșterea activelor totale (%)	Fizionomia datori (%) / Fizionomia datori (%) / Fizionomia medie a activelor totale	(-1.421 (1) / (1.421 + 1.820 + 1.870 + 2.010) / 2) / 100%	-1.421 (1) / (1.421 + 1.820 + 1.870 + 2.010) / 2 / 100%	8,67	8,79	0,12
19.	Numele și creșterea datorilor curentă (%)	Fizionomia datori (%) / Fizionomia medie a datorilor curentă și prezumțiile curente și prezentările curente (%) / 100%	(1.010 (1) / (1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) / 2) / 100%	1.010 (1) / (1.300 + 1.350 + 1.320 + 1.370) / 2 / 100%	3,47	4,16	0,59
20.	Vizion de rezultate sau perioada de achiziție a datorilor curent, altă	Fizionomia medie a datorilor curent și prezumțiile curente (%) / 100%	(280 * (1.820 + 1.870 + 2.010) / (1.820 + 1.870 + 2.010) / 2) / 100%	280 * (1.820 + 1.870 + 2.010) / (1.820 + 1.870 + 2.010) / 2 / 100%	103,65	99,66	-1,59
21.	Rata de recuperare a deteriorării cu final de exercițiu (%)	Prețul net de recuperare al deteriorării operaționale / Total datorii pe termen lung / Total datorii curent și final de exercițiu (%)	(-1.276.331 / (1.195.000 / (1.700 + 1.821 + 1.872) (1))) * 100%	-1.276.331 / (1.195.000 / (1.700 + 1.821 + 1.872) (1)) * 100%	8,21	8,17	-0,04
22.	Reconstituirea capitalului propriu (finanțare)	Profitul net (operare) și/și la dezvoltare (rată profit și/și prelucrare netă a portofelului de investiții) / 100%	(1.160 (1) / (1.160 (1) + 1.430.000) / 2) / 100%	-564.670 / 899.668	2,22	2,38	0,40

Semnat de către:

Administrator interimar
Anatolii BESCHI

Contabil - sef
Ariana NICANESCU

CJ

4. Informații generale privind subiectul auditat

Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova sub numărul de identificare de stat: 1013600039380 la 17.12.2013.

Principalele genuri de activitate a Întreprinderii de stat, conform Statutului, constau în următoarele tipuri de activități, cum ar fi:

- a) Activități de administrație publică generală ale organelor executive și legislative republicane;
- b) Activități de testări și analize tehnice;
- c) Activități ale altor instituții care efectuează activități de testare și analize tehnice.

Sediul Întreprinderii de stat este situat pe adresa: MD-2064, str. Eugen Coca, 28, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Numărul angajaților Întreprinderii de stat conform situației din 31.12.2022 a constituit 104 unități.

5. Politici contabile

Dispoziții generale

Răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine directorului.

Contabilitatea se ține de serviciul de contabilitate.

Întreprinderea de stat ține contabilitatea în partidă dublă și întocmește situații financiare conform.

Elementele contabile se recunosc în baza contabilității de angajamente.

Faptele economice se perfectează prin formulare tipizate de documente primare, precum și formulare prevăzute în programul de contabilitate IC, versiunea 8.

Documentele primare se întocmesc pe suport de hârtie și în formă electronică.

Documentele de casă, de plată și cele privind decontările se semnează de către conducătorul și contabilul-șef al entității.

Registrele contabile se întocmesc în formă electronică și se imprimă pe suport de hârtie la data raportării și, după caz, pe parcursul perioadei de gestiune.

Pentru operațiunile de import-export al activelor și serviciilor se aplică documentele prevăzute în contract.

Registrul contabil obligatoriu este balanța de verificare.

Controlul intern se efectuează de către angajații entității în baza ordinului directorului.

Perioada de gestiune coincide cu anul calendaristic.

Documentele contabile se păstrează pe suport de hârtie și în formă electronică.

Erorile contabile se corectează prin înregistrări contabile de stornare, inverse și suplimentare.

Pragul de semnificație este stabilit pentru grupe separate de elemente contabile și constituie:

- 30000 lei - pentru rechizitele de birou, carlușele și alte bunuri similare procurate și utilizate lunar;
- 2 % din suma totală a costurilor de producție pentru perioada de calculație - pentru produsele secundare;
- 5700 lei - pentru suma prejudiciului material ce urmează a fi recuperată de către angajații entității;
- 2000 lei - pentru costurile de asigurare suportate de către locatar;
- 12 400 lei - pentru costurile direct atribuibile intrării (restituirii) activelor primite în leasing operațional;
- 18 600 lei - pentru costurile aferente returnării activelor transmise în leasing operațional;
- 12 % din suprafața proprietății imobiliare-pentru delimitarea investițiilor imobiliare de proprietatea imobiliară utilizată de posesor pentru necesitățile proprii;
- 6 000 lei - pentru mijloacele fixe și OMVSD;
- 15 000 lei - pentru cheltuielile suportate în perioada de gestiune, dar care se referă la cheltuielile perioadelor de gestiune ulterioare;
- 5 % din suma totală a cheltuielilor - pentru cheltuielile legate de resursele energetice;
- 1,0 % din suma veniturilor din vânzări și a costului vânzărilor - pentru stabilirea categoriilor semnificative de venituri și cheltuieli.

Erorile contabile se corectează prin înregistrări contabile de stornare, inverse și suplimentare.

Inventarierea generală a activelor și pasivelor se efectuează conform Regulamentului privind inventarierea nr.60 din 29.05.2012 cel puțin a data pe an, înaintea întocmirii situații lor financiare în următorii termeni:

- Imobilizările necorporale și corporale, stocuri conform situației din 30 noiembrie;
- Creațele și datoriile conform situației din 31 decembrie.

Procedee contabile pentru care actele normative prevăd diferite variante**Active imobilizate**

Mijloacele fixe cuprind IC transmise în exploatare, a căror valoare unitară depășește plafonul valoric prevăzut de legislația fiscală.

Valoarea INC primite cu titlu gratuit se contabilizează inițial în componența veniturilor anticipate cu decontarea la veniturile curente: pentru imobilizările amortizabile - în mărimea și proporția amortizării calculate, pentru imobilizările neamortizabile - pe parcursul a 12 ani.

Evaluarea ulterioară a IC se efectuează:

- pentru utilaje, mijloace de transport și alte obiecte de IC conform modelului bazat pe cost;
- pentru terenuri și clădiri în baza modelului reevaluării.

Ajustarea valorii contabile a IC reevaluate se efectuează prin modificarea (majorarea/diminuarea) costului de intrare/corectat și a amortizării acumulate.

Valoarea reziduală a IC este nesemnificativă și se consideră nulă.

Amortizarea INC se calculează prin metoda liniară.

IC care urmează a fi înstrăinat după efectuarea unor pregătiri prealabile se contabilizează ca imobilizări până la ieșirea acestora.

Costurile de ieșire a IC se înregistrează ca cheltuieli curente.

Decizia privind deprecierea activelor imobilizate se aprobă de directorul entității.

Pierderile din deprecierea activelor imobilizate se contabilizează în conturi separate prevăzute în Planul general de conturi.

Pragul de semnificație privind delimitarea investiției imobiliare de proprietatea imobiliară utilizată de posesor constituie 15% din suprafața investiției imobiliare.

Active circulante

Suma prejudiciului material, care urmează a fi recuperată de către angajații entității, se înregistrează ca venituri curente.

Valorile mobiliare ieșite se evaluatează după metoda costului mediu ponderat.

Contabilitatea stocurilor se ține în expresie cantitativă și valorică.

Materialele consumate la prestarea serviciilor se includ în costul serviciilor prestate.

Valoarea stocurilor primite cu titlu gratuit se înregistrează în mărime integrală în componența veniturilor curente la intrarea acestora.

Stocurile importate se evaluatează în lei moldovenești prin recalcularea valutei străine la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei stabilit la data întocmirii declarației vamale.

Stocurile ieșite se evaluatează prin metoda costului mediu ponderat.

Valoarea realizabilă netă a slocurilor se determină prin metoda categoriilor (elementelor) de stocuri.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată cuprind bunurile a căror valoare unitară nu depășește plafonul stabilit de legislație, indiferent de durata de serviciu sau cu o durată de serviciu nu mai mare de un an, indiferent de valoarea unitară.

Valoarea reziduală probabilă a OMVSD este nesemnificativă și se consideră nulă.

Obiectele de mică valoare și scurtă durată căror valoare unitară nu depășește 1/6 din plafonul stabilit de legislație se decontează la costurile/cheltuielile curente, activele imobilizate etc., pe măsura transmiterii în exploatare.

Uzura contoarelor de evidență (a energiei electrice, gazelor naturale, apei etc.) și a altor dispozitive similare se calculează în mărime de 100 % din valoarea acestora diminuată cu valoarea reziduală la transmiterea lor în exploatare.

Stocurile primite cu titlu gratuit (ca donație) se evaluatează conform datelor din documentele primare de

intrare sau la valoarea justă.

Capital propriu și datorii

Capitalul de rezervă se constituie pe seama profitului net.

Veniturile anticipate se decontează la veniturile curente în mod uniform.

Diferența pozitivă dintre suma datorilor privind bunurile primite în gestiune economică și valoarea contabilă a bunurilor returnate se decontează la veniturile curente.

Costuri de producție

Contabilitatea costurilor de producție se ține separat pe activitățile de bază și auxiliare, iar în cadrul acestora - pe subdiviziuni și tipuri de produse/servicii.

Costurile de producție cuprind costurile materiale directe și repartizabile; costurile cu personalul directe și repartizabile; costurile indirecte de producție.

Perioada de calculație o constituie luna.

Contabilitatea costurilor de producție și a costurilor aferente contractelor de leasing la locator se ține cu aplicarea conturilor de gestiune.

Consumul energiei se repartizează pe obiecte de calculație proporțional cu normele de consum al energiei.

Costurile cu personalul repartizabile se includ în costul produselor/serviciilor proporțional cu salariile tarifare.

Serviciile prestate și produsele transmise reciproc între subdiviziunile/secțiile auxiliare ale entității se evaluatează la costul normativ/planificat.

Întreprinderea de stat calculează costul total și costul unitar al produselor fabricate/serviciilor prestate.

Venituri și cheltuieli

Veniturile din vânzări cuprind veniturile din comercializarea produselor și mărfurilor, prestarea serviciilor, contractelor de leasing.

Veniturile se recunosc separat pentru fiecare tranzacție.

Veniturile din prestarea serviciilor se recunosc conform metodei prestării integrale.

Ajustarea veniturilor în cursul perioadei de gestiune se efectuează prin întocmirea înregistrărilor contabile de stornare în creditul conturilor de evidență a veniturilor.

Costul vânzărilor cuprinde costul efectiv/valoarea contabilă a produselor/mărfurilor vândute și cheltuielile aferente contractelor de leasing.

Ajustarea cheltuielilor în cursul perioadei de gestiune se efectuează prin întocmirea înregistrărilor contabile inverse în creditul conturilor de evidență a cheltuielilor.

Diferențe de curs valutar și de sumă

Operațiunile de export/import de active/servicii și alte tranzacții de comerț internațional se contabilizează inițial în monedă națională prin aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc la data întocmirii declarației vamale.

Elementele monetare se recalculează în monedă națională la data raportării.

Operațiunile exprimate în valută străină sau unități convenționale se contabilizează inițial în monedă națională prin aplicarea cursului de schimb al leului moldovenesc stabilit de părțile contractante.

Achitarea creanțelor și datorilor aferente operațiunii lor cu rezidenții exprimate în valută străină sau unități convenționale se efectuează în monedă națională prin aplicarea cursului de schimb la data achitării creanțelor și datorilor.

Impozit pe venit

Întreprinderea de stat aplică regimul de impozitare în modul general stabilit, cu plata impozitului în mărime de 12 % din venitul impozabil.

6. Analiza activității economico-financiare a întreprinderii „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în anul 2022

Performanța întreprinderii de stat, în condițiile actuale, depinde în mod esențial, de oportunitatea și argumentarea deciziilor luate. Elaborarea deciziilor bine chibzuite este precedată de etapa analizei informațiilor conținute în diferite surse de date și, în primul rând, în situațiile financiare. Astfel, analiza situațiilor financiare oferă persoanelor responsabile cu guvernarea, de conducere, investitorilor, creditorilor, autorităților publice și altor subiecte interesate un sprijin absolut necesar pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor adecvate.

În vederea aprecierii situației patrimoniale a Întreprinderii de stat se studiază mărimea și evoluția activelor, reflectate în Bilanț. În mod normal, în urma desfășurării normale a activității economico-financiare a Întreprinderii de stat crește mărimea activelor, controlate de Întreprinderea de stat. Acest fapt reflectă extinderea activității de întreprinzător și majorarea potențialului economico-financial. Reducerea potențialului economico-financial al entității semnifică incapacitatea de a continua activitatea de întreprinzător la același nivel. Diminuarea patrimoniului disponibil semnalează existența tendințelor negative în activitatea entității: *restrângerea activității din lipsa comenzilor sau contractelor și din alte motive, acumularea pierderilor, rambursarea surselor împrumutate atrase peste limita de siguranță etc.*

Pentru a examina corelațiile existente între diferite elemente patrimoniale reflectate în activul Bilanțului se analizează structura activului patrimonial disponibil.

Tabelul nr. 1
Analiza structurii activelor Entității în dinamică

Indicatori	Sold la 31.12.2021		Sold la 31.12.2022		Devierea Ponderii (+/-)	Abaterea (+/-)	Ritmul creșterii (%)
	Suma, MDL	Ponderea, %	Suma, MDL	Ponderea, %			
I	2	3	4	5	6=5-3	7=4-2	8,00
Imobilizări necorporale în curs de execuție	294,167	0.86	294,167	3.42	-2.56	0	100,00
Imobilizări necorporale în exploatare	735,985	2.15	552,104	1.68	-0.47	-183,881	75,02
Imobilizări corporale în curs de execuție	826,725	2.42	826,725	2.51	0.10	0	100,00
Mijloace fixe	23,742,294	69,39	22,538,246	68,48	-0,92	-1,204,048	94,93
Avansuri acordate pentru imobilizări corporale			30,106	0,09	0,09	30,106	X
Investiții financiare pe termen lung	36,600	0,11	36,600	0,11	0,00	0	100,00
Cheltuieli anticipate pe termen lung	834,187	2,44	31,762	0,10	-2,34	-802,425	3,81
Total active imobilizate	26,469,958	77,37	24,309,710	73,86	-3,51	-2,160,248	91,84
Materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	2,559,296	7,48	2,861,078	8,69	1,21	301,782	111,79
Avansuri acordate pentru stocuri	504,683	1,48	462,533	1,41	-0,07	-42,150	91,65
Creație comerciale curente	694,102	2,03	1,354,283	4,11	2,09	660,181	195,11
Creație ale bugetului	604,542	1,77	781,264	2,37	0,61	176,722	129,23
Creamie ale personalului	145,068	0,42	43	0,00	-0,42	-145,025	0,03
Alte creație curente	715,407	2,09	867,137	2,63	0,54	151,730	121,21
Cheltuieli anticipate curente	1,600,526	4,68	176,076	0,53	-1,14	-1,424,450	11,00
Alte active circulante	82,650	0,24	42,447	0,13	-0,11	-40,203	51,36
Numerar și documente bănești	837,807	2,45	2,058,874	6,26	3,81	1,221,067	245,75
Total active circulante	7,744,081	22,63	8,603,735	26,14	3,51	859,654	111,10
Total active	34,214,039	100,00	32,913,445	100,00	X	-1,300,594	96,20

Aprecierea informației obținute în urma calculelor ne permite să constatăm că mărimea activelor s-a diminuat în perioadă analizată cu 1,300 mii lei sau cu 3,80%. Acest fapt reflectă diminuarea potențialului economico-financial a I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”. Paralel, informația obținută în Tabelul nr.1 certifică faptul că în structura activului patrimonial al Întreprinderii de stat prevalează mijloacele fixe cu o pondere de 69,9% la începutul perioadei de gestiune și 68,48% la sfârșitul perioadei de gestiune curente analizate. Mijloacele fixe sunt urmate de stocurile de materiale și obiecte de mică valoare și scurtă, care dețin o pondere de 8,69% la sfârșitul perioadei de gestiune, numerar și documente bănești – 6,26%, Creație comerciale curente – 4,11%, și alte creație curente – 2,63%.

Rata activelor imobilizate în cursul anului 2022 a înregistrat o tendință de reducere de la 77% la 74% în favoarea activelor circulante. Diminuarea activelor imobilizate, în special a imobilizărilor corporale, este condiționată de finanțarea insuficientă a investițiilor capitale în condiții de incertitudine a afacerilor. Descreșterea în dinamica a ratei imobilizărilor în condițiile unui grad scăzut de utilizare a capacitaților de producție existente reflectă o compoziție fragilă a utilizării patrimoniului entității.

Rata activelor circulante deține o pondere de 23% în 2021 și 26% în anul 2022. Această rată măsoară indirect gradul de lichiditate al patrimoniului Întreprinderii de stat, fiind în dependență majoră de

specificul activității. Important pentru întreprinderea de stat este că ritmul de creștere al activelor circulante (+11.10%) trebuie să-l depășească pe cel al activelor imobilizate (-8.16%), ceea ce va conduce la accelerarea rotației patrimoniului și la eliberarea numerarului din circuitul economic. **Rata creanțelor curente** este la nivelul de 6.31% în anul 2021 și 9.12% în anul 2022. Această rată este influențată de domeniul de activitate, de natura relațiilor comerciale, precum și de termenele de plată practicate. Rezultatele denotă faptul că la finele anului de raportare activele circulante sunt formate preponderent din datorii neachitate față de întreprinderea de stat supusă analizei. În astfel de condiții, devine deosebit de importantă realizarea măsurilor care ar asigura stingerea creanțelor de către debitori.

Concomitent, relația existentă la nivelul I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” între categoriile de active, în perioada de gestiune analizată, este prezentată în figura 1, care demonstrează că veniturile au fost obținute concomitent din utilizarea atât a activelor imobilizate, cât și celor circulante.

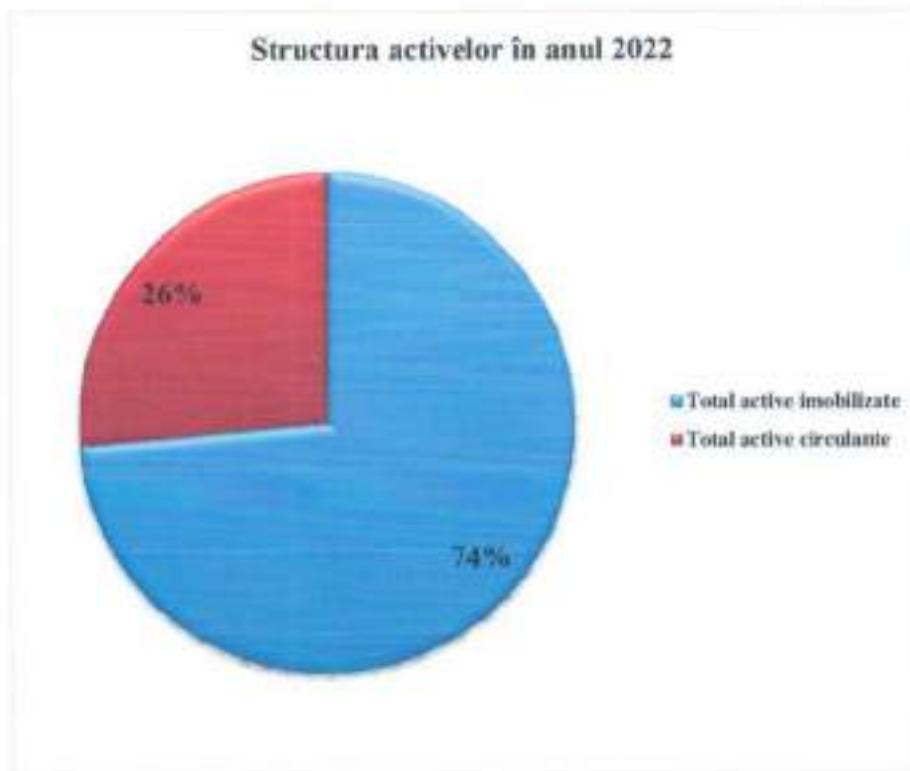

Figura nr. 1 Structura activelor în anul 2022 la I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”

Analiza surselor de finanțare prezentate în pasivul Bilanțului are ca scop evaluarea stabilității financiare a întreprinderii de stat și aprecierea independenței acesteia de creditori.

Tabelul nr. 2

Analiza structurii pasivelor Entității în dinamică

Indicatori	Sold la 31.12.2021		Sold la 31.12.2022		Devierea Ponderii (+,-)	Abaterea (+,-)	Ritmul creșterii (%)
	Suma, MDL	Pondere, %	Suma, MDL	Pondere, %			
1	2	3	4	5	6=5-3	7=4-2	8,00
Capital social	20,837,001	60,90	20,837,001	63,31	2,41		100,00
Total Rezerve	3,125,550	9,14	3,125,550	9,50	0,36		100,00
Total profit (pierdere)	-3,943,478	-11,53	-3,769,442	-17,53	-6,00	-1,823,904	146,23
Alte elemente de capital propriu	8,049,492	23,53	7,746,732	23,54	0,01	-302,760	96,24
Total capital propriu	28,066,565	82,03	25,939,841	78,81	-3,22	-2,126,724	92,42
Total datorii pe termen lung	0	0	0	0	0	0	X
Datorii comerciale curente	885,399	2,39	423,980	1,29	-1,30	-461,419	47,89
Avansuri primite curente	3,476,128	10,16	4,569,429	13,88	3,72	1,093,301	131,45
Datorii față de personal	903,667	2,64	1,099,522	3,34	0,70	195,855	121,67
Datorii privind asigurările sociale și medicale	300,882	0,88	502,138	1,53	0,65	201,256	166,89
Datorii față de buget	456,186	1,33	376,971	1,15	-0,19	-79,215	82,64
Alte datorii curente	125,212	0,37	1,564	0,00	-0,36	-123,648	1,25
Total datorii curente	6,147,474	17,97	6,973,604	21,19	3,22	826,130	113,44
Total provizionale	0	0	0	0	0	0	X
Total pasive	34,214,039	100,00	32,913,445	100,00	X	-1,300,594	96,20

Din datele prezentate în Tabelul nr. 2 se remarcă o diminuare a pasivelor cu 1,300 mii lei sau cu 3,80%. Atât în anul 2021, cât și în anul 2022 capitalul propriu deține cea mai mare pondere în totalul pasivului bilanțier de 82,03% la începutul perioadei de gestiune și 78,81% la sfârșitul perioadei de gestiune. Capitalul propriu este urmat de datorii curente care dețin 21,19% la sfârșitul perioadei de gestiune.

În figura 2, am ilustrat structura pasivelor întreprinderii de stat analizate pentru perioada de gestiune raportată.

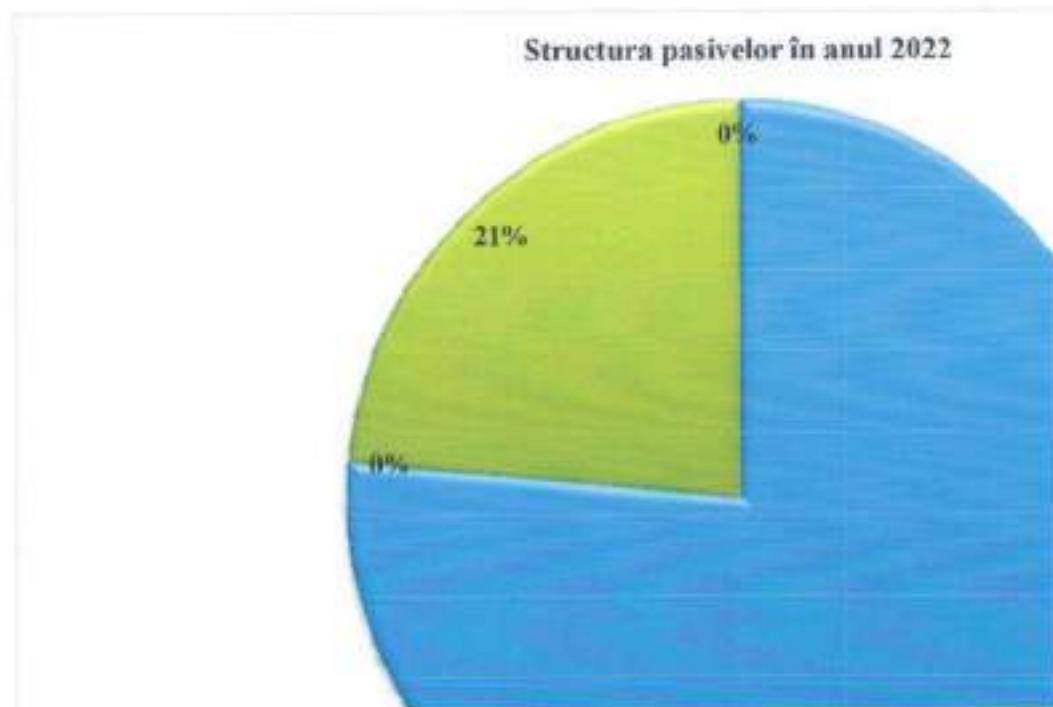

Figura nr. 2 Structura pasivelor în anul 2022 a I.S. „Centrul de Metrologic Aplicată și Certificare”

Astfel, unul dintre cei mai frecvent folosiți coeficienți ai structurii surselor de finanțare este **rata de autonomie (de autofinanțare, de concentrare a capitalului propriu)**. Anume acest indicator se aplică, de obicei, în sistemul bancar al Moldovei în procesul aprecierii credibilității clientului. Specialiștii din domeniu recomandă ca satisfăcătoare - rata mai mare de 33%. Însă, stabilirea unor rate de referință este dificila datorita diversității de condiții în care activează Întreprinderea de stat. Cu cât indicatorul ia valori mai mici decât mărimea amintită, cu atât Întreprinderea de stat se expune riscului de insolvență ca urmare a dependenței prea mari de creditori. Datele relevă o diminuare a ratei de autonomie financiară la nivelul I.S. „Centrul de Metrologic Aplicată și Certificare” de la 82% la 79%, dar care prezintă garanții certe pentru a beneficia de credite bancare pe termen lung.

Rata de îndatorare totală la începutul anului 2022 constituia 18%, iar la finalul anului a crescut până la 21%. Aceasta evoluție denotă și demonstrează o stabilitate a independenței financiare a Entității, deoarece în condiții normale de activitate, gradul de îndatorare trebuie să se situeze în jur de 50% (extensia mai mare de 50% înseamnă pierderea controlului asupra entității). O limită sub 30% indică o rezervă în apelarea la credite și împrumuturi, iar peste 80% o dependență de credite, situație alarmantă. Calculele demonstrează că în cursul perioadei de raportare s-a redus **rata stabilității financiare** de la 82% până la 79%. De aici rezultă o majorarea a ratei datoriilor curente, care în perioada de raportare a crescut – de la 18% până la 21%.

Patrimoniul Întreprinderii de stat poate fi analizat nu numai la valoarea contabilă, dar și la valoarea netă a acestuia. În ultimul caz, se folosește noțiunea patrimoniului **net sau activelor nete**. În mod

normal mărimea activelor nete crește în dinamică în urma desfășurării activității economico-financiare eficiente. Tendința de scădere a activelor nete semnalează existența aspectelor dificile în dezvoltarea entității. Situația financiară în acest caz se caracterizează ca instabilă. Apariția valorii negative a activelor nete confirmă o stare de criză, când Întreprinderea de stat nu dispune de active formate pe seama surselor proprii și activitatea pe deplin se finanțează datorită surselor împrumutate. Deci, se constată dependența financiară absolută a entității de creditorii acesteia.

Pentru a depista cauzele principale ce au provocat modificări esențiale în mărimea activelor nete a I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în tabelul nr. 3 s-a efectuat analiza factorială a patrimoniului net cu aplicarea metodei balanțiere. Totodată, pentru o apreciere mai completă a utilizării activelor nete s-a efectuat și o analiză comparativă între ritmul de creștere a activelor nete, venitului din vânzări și profitului până la impozitare.

Tabelul nr. 3
Studiul mărimii, evoluției și analiza factorială a activelor nete

Indicatori	Anul 2021	Anul 2022	Abaterea	Influența factorilor	Ritmul de creștere, %
Total active, lei	34,214,039	32,913,445	-1,300,594	-1,300,594	96.20
Datorii curente, lei	6,147,474	6,973,604	826,130	-826,130	113.44
Datorii pe termen lung, lei	0	0	0	0	X
Provizioane, lei	0	0	0	0	X
Active nete/Patrimoniu net, lei	28,066,565	25,939,841	-2,126,724	X	92.42
Venitul din vânzări, lei	24,849,014	26,638,408	1,789,394	X	107.20
Profitul până la impozitare, lei	-664,670	589,068	1,253,738	X	X

Din calculele efectuate, rezultă că la sfârșitul anului 2022, Întreprinderea de stat analizată dispune de un patrimoniu net de 25,939 mii lei, cu 2,126 mii lei sau cu 7.58% mai puțin față de anul 2021, modificare nefavorabilă influențată de diminuarea activelor (-3.80%). Astfel, diminuarea acestui indicator a avut loc datorită diminuării activelor cu 1,300 mii lei. Sub influența acestui factor, activele nete au scăzut în aceeași măsură. Valoarea datoriilor curente în perioada de raportare s-a majorat cu 826 mii lei sau 13.44%, astfel, astfel activele nete au scăzut cu 826 mii lei.

Este de menționat că ritmul de creștere al veniturilor din vânzări (107.20%) fost în stare să acopere cheltuielile totale ale Întreprinderii de stat și avem o majorare semnificativă a profitului până la impozitare. Totodată, calculele atestă faptul că patrimoniul net disponibil la Întreprinderea de stat (92.42%) este utilizat eficient, deoarece ritmul de creștere a veniturilor (107.20%) este mai mare decât cel al activelor nete (92.42%), precum și al activelor totale (96.20%).

Pentru a caracteriza capacitatea Entității de a achita la timp datoriile curente se calculează:

- Fondul de rulment net;
- Coeficienții de lichiditate.

De regulă, în urma desfășurării activității economice eficiente, Întreprinderea de stat reușește să majoreze mărimea reală a fondului de rulment net. Astfel, pentru a determina cauzele principale ce au provocat modificări esențiale în mărimea reală a fondului de rulment a I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” s-a calculat influența factorilor de gradul 1 asupra modificării fondului de rulment net, fapt prezentat în tabelul de mai jos.

Tabelul nr.4
Dinamica fondului de rulment net (lei)

Denumirea factorului	La începutul anului	La sfârșitul anului	Abaterea absolută	Influența factorului
1	2	3	4 = 3 - 2	5
Active circulante	7,744,081	8,603,735	859,654	859,654
Datorii curente	6,147,474	6,973,604	826,130	-826,130
Provizioane curente	0	0	0	0
Fondul de rulment net	1,596,607	1,630,131	33,524	X

Din calculele efectuate rezultă că, la sfârșitul anului 2022, valoarea fondului de rulment net a I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” constituie 1,630 mii lei, cu 33 mii lei mai mult față de anul 2021. Majorarea indicatorului rezultativ se datorează doar creșterii valorii activelor circulante cu 859 mii lei. Valoarea pozitivă a fondului de rulment în anul 2022 reprezintă suma cu care activele circulante ale entității depășesc datoriile și provizioanele curente, fapt ce denotă capacitatea entității de a-și achita obligațiile de plată în mărime de 1,630 mii lei, care vor deveni exigibile pe termen scurt. Conform calculelor efectuate mai sus, putem menționa că fondul de rulment net al I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”, la sfârșitul perioadei de gestiune, permite entității într-o măsură moderată să facă față riscurilor pe termen scurt, garantând solvabilitatea acesteia. În cadrul echilibrului finanțier, capacitatea de plată și lichiditatea, caracterizează una din cele mai importante condiții de existență a entității pe piață - posibilitatea de a-și onora obligațiile de plată la termenele scadente. Astfel, în tabelul nr. 5, se prezintă dinamica indicatorilor de lichiditate a I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

Tabelul nr.5
Analiza nivelului de lichiditate (puncte)

Coefficienții lichidității	La 31.12.2021	La 31.12.2022	Abaterea absolută	Mărimea optimă
1	3	4	5 = 3 - 2	6
Coefficientul lichidității totale (curente)	1.26	1.23	-0,03	2,0 - 2,5
Coefficientul lichidității intermediare	0,49	0,73	0,24	0,7-1,0
Coefficientul lichidității absolute	0,14	0,30	0,16	0,2-0,25

Din calculele efectuate în tabelul 5 rezultă că la I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” în decursul anului de gestiune s-a menținut tendință pozitivă de majorare a coeficienților lichidității. Deși **rata de lichiditate curentă** înregistrează mărime supraunitată, ea s-a redus de la 1.26 în anul 2021 până la 1.23 în anul 2022. Aceasta tendință se caracterizează prin insuficiența activelor circulante, pentru achitarea datoriilor curente în sumă deplină atât în anul 2021, cât și în anul 2022. **Rata de lichiditate intermediară** definește un nivel de 0,49 în anul 2021 și respectiv 0,73 în anul 2022, fapt ce denotă încadrarea în nivelul optim în perioada de gestiune. Acest coeficient reflectă cota datoriilor curente pe care întreprinderea de stat este capabilă să le achite prin mobilizarea mijloacelor bănești, investițiilor și creațelor curente. O evoluție favorabilă constatăm în cazul **ratei de lichiditate absolută**, care constituie 0,14 în anul 2021 și 0,30 în anul 2022. Acest coeficient este cel mai stric și

dur criteriu de apreciere a lichidității. Astfel, menționăm că în perioada de gestiune, I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” dispune de un excedent de numerar (mai mult de 0.25), fapt care influențează favorabil capacitatea entității de a-și achita datoriile curente, dar totodată concretizată în surplus de numerar nevalorificat.

Pentru a aprecia nivelul performanței Întreprinderii de stat se evaluează ratele de rentabilitate în baza datelor din situațiile financiare individuale.

Tabelul nr. 6

Analiza ratelor de rentabilitate

Indicatori	2021	2022	Abaterea absolută, ‰
1	2	3	4 = 3 - 2
Rentabilitatea veniturilor din vânzări	30	23	-7
Rentabilitatea activelor	-2	2	4
Rentabilitatea capitalului propriu	-2	2	4

Rentabilitatea veniturilor din vânzări calculată în baza profitului brut, este mai relevantă în analiza practică, deoarece, nivelul acestei rate, reflectă cât de efectiv Întreprinderea de stat gestionează vânzările, costurile și prețurile de vânzare a produselor, mărfurilor și serviciilor prestate. Din calculele efectuate rezultă că rentabilitatea veniturilor din vânzări calculată în baza profitului brut a înregistrat o tendință negativă de micșorare, deoarece în anul 2021 de la 1 leu venit din vânzări Întreprinderea de stat obținea 29.78 lei profit brut, iar în anul 2022 a obținut 22.83 lei sau cu 6.95 lei mai puțin.

Calculele demonstrează că în comparație cu anul precedent, în anul 2022 se observă o majorare de 3.55 p.p. a **rentabilității activelor**. Astfel, în anul 2021, de la 1 leu investit în active, Întreprinderea de stat în medie a obținut 1.79 bani pierdere până la impozitare. Iar în anul 2022, de la 1 leu investit în active, Întreprinderea de stat în medie a obținut 1.76 bani profit până la impozitare sau cu 3.55 p.p. mai mult. În acest context, concluzionăm că în anul curent în comparație cu anul precedent, Întreprinderea de stat a utilizat eficient activele sale.

Datele demonstrează că în comparație cu anul 2021, în anul 2022 se observă o tendință pozitivă de majorare cu 4.40 p.p. a **rentabilității capitalului propriu**. Astfel, în anul 2021, de la 1 leu surse proprii, în medie, proprietarii au pierdut 2.22 bani pierdere netă. Iar în anul 2022, de la același leu surse proprii, Întreprinderea de stat în medie a obținut doar 2.18 bani profit net. În acest context, concluzionăm că în anul 2022 în comparație cu anul precedent, sursele proprii au fost utilizate eficient. În general, majorarea cheltuielilor se apreciază negativ. De aceea, orice analiză a cheltuielilor, pe total sau pe categorii de activități, este relevant de efectuat în corelare cu categoriile de venituri la a căror realizare concură.

Tabelul nr. 7

Aprecierea structurii cheltuielilor activității operaționale în dinamică

Indicatori	Suma, mii lei		Abaterea absolută, mii lei	Ritmul de creștere, %	Ponderea, %		Devierea ponderii, %
	2021	2022			2021	2022	
1	2	3	4 = 3-2	5	6	7	8 = 7-6
Costul vânzărilor	17,448,918	20,557,411	3,108,493	117.81	68.40	77.46	9.06
Cheltuieli de distribuire	14,169	309,712	295,543	2,185.84	0.06	1.17	1.11
Cheltuieli administrative	7,323,826	5,261,865	-2,061,961	71.85	28.71	19.83	-8.88
Alte cheltuieli din activitatea operațională	722,604	410,484	-312,120	56.81	2.83	1.55	-1.29
Total cheltuieli ale activității operaționale	25,509,517	26,539,472	1,029,955	104.04	100,00	100,00	0,00
Venituri din activitatea operațională	25,279,119	27,070,766	1,791,647	107.09	X	X	X

Tabelul dat structurează informația pe tipuri de **cheltuieli ale activității operaționale**, ceea ce oglindește clar care din ele au condus la majorarea cheltuielilor perioadei. Corespunzător perioadelor supuse analizei, se constată că la nivel de Întreprinderea de stat evoluția în sumă absolută a veniturilor este superioară evoluției cheltuielilor.

În baza calculelor efectuate, se observă o majorare a cheltuielilor operaționale per total cu 1,029 mii lei sau cu 4.04% (104.04%-100%). Această majorare **poate fi justificată**, deoarece este mai mică decât evoluția veniturilor: $107.09\% > 104.04\%$. Majorarea cheltuielilor operaționale a avut loc pe seama creșterii semnificative a cheltuielilor de distribuire și costul vânzărilor. Din punct de vedere structural, observăm că ponderea principală în componența cheltuielilor activității operaționale, în ambele perioade, o deține costul vânzărilor (aproximativ 77%).

Necesitatea analizei fluxului de numerar este determinată de decalajul dintre rezultatul finanțier și fluxul de numerar. Răționamentul informațiilor obținute se efectuează pornind de la următoarele considerente:

- Desfășurarea reușită a activității operaționale trebuie să genereze flux net pozitiv.
- Menținerea și dezvoltarea potențialului economic al entității condiționează fluxul net negativ din activitatea de investiții.
- Fluxurile pozitive din activitatea operațională și cea finanțieră (*în caz de necesitate*) trebuie să compenseze fluxul negativ din activitatea de investiții.

Nerespectarea primei și ultimei condiții provoacă scăderea soldului de numerar și insolvabilitatea entității, iar neglijarea celui de-al doilea aspect determină reducerea potențialului Întreprinderii de stat în perspectivă.

Tabelul nr. 8

Evoluția fluxurilor de numerar

Indicatori	2021	2022
1	2	3
Fluxul net de numerar din activitatea operațională, lei	(1 276 331)	1 196 575
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții, lei	0	20 386
Fluxul net de numerar din activitatea financiară, lei	(721 296)	0
Fluxul net de numerar total, lei	837 807	2 058 874

Informațiile din tabel afirmă existența tendințelor pozitive în situația cu fluxurile de numerar. În primul rând, atrage atenția **apariția fluxului net pozitiv din activitatea operațională** în perioada raportată. Dacă în 2021 întreprinderea de stat în urma activității operaționale nu a reușit să genereze fluxul net pozitiv, atunci în 2022 plățile operaționale nu au depășit incasările de acest tip.

Din datele tabelului rezultă, de asemenea, că întreprinderea de stat **nu îndreaptă mijloacele bănești** încasate pentru procurarea mijloacelor fixe, ceea ce, în mod normal, ar fi reflectat prin **fluxul net negativ din activitatea de investiții**. *Lipsa de atenție cuvenită față de acest aspect poate crea dificultăți în procesul desfășurării activității operaționale din insuficiența potențialului tehnic.*

Dacă în perioada precedentă, întreprinderea de stat în urma activității financiare a reușit să genereze fluxul net negativ în sumă de 721 mii lei, atunci în perioada de raportare întreprinderea de stat nu a înregistrat valori. În consecință, la întreprinderea de stat în perioada de raportare s-a constatat depășirea încasărilor bănești asupra plășilor în sumă totală de 2,058 mii lei. Capacitatea întreprinderii de stat de a forma fluxul net pozitiv din activitatea sa economico-financiară impune stabilirea diferitor corelații între obținerea și utilizarea numerarului, precum și evaluarea capacitatii entității de a satisface unele sau altele nevoi prin numerarul disponibil în baza analizei fluxurilor de numerar prin metoda ratelor.

Tabelul nr. 9

Analiza ratelor fluxului de numerar

Denumirea ratelor	2021	2022	Abaterea absolută, %
1	2	3	4 = 3 - 2
Rata calității profitului, %	301	207	-94
Rata de acoperire a datorilor cu fluxul de numerar, %	-21	17	38
Rata de suficiență a fluxului de numerar, coefficient	-0,14	0,15	0,29
Rata suficienței activelor perfect lichide, zile	9,14	22,79	13,65
Rata reinvestirii fluxurilor de numerar, %	-7,12	4,61	11,73

Datele reflectate în situațiile financiare atestă faptul că întreprinderea de stat a înregistrat fluxuri nete totale pozitive în ambele perioade de gestiune (tabelul 8). Din calculele analitice în tabelul 9 rezultă că în anul 2022, întreprinderea de stat o obținut realmente sub formă de **flux net de numerar 207%** din **profitul net** înregistrat în situațiile financiare.

Calculul **ratei de acoperire a datorilor cu fluxul mijloacelor bănești** arată că în cursul anului 2021 se caracterizează prin incapacitatea absolută de recuperare a datorilor fără finanțare din exterior. Situația în anul 2022 se caracterizează prin disponibilul bănesc obținut în urma activității operaționale a recuperat 17% din sumele datorate la sfârșitul anului.

Rezultatele analizei atestă faptul că la Întreprinderea de stat a crescut **rata suficienței mijloacelor bănești**. Dacă în anul precedent Întreprinderea de stat a generat în urma activității operaționale un flux negativ de lichiditate, atunci în anul de gestiune se înregistrează un flux pozitiv care a depășit de 0,15 ori necesitatea entității în mijloace bănești pentru majorarea stocurilor de mărfuri și materiale.

La un nivel ridicat se situează **rata suficienței activelor perfect lichide**, iar în dinamică se observă majorarea acesteia. La sfârșitul anului 2022 Întreprinderea de stat dispune de active perfect lichide ce ar permite entității efectuarea plăților bănești operaționale în decurs de 23 zile. De aici putem concluziona că de repede la Întreprinderea de stat în cauză va apărea necesitatea finanțării din exterior.

Din calculele efectuate în tabel rezultă că **rata de reinvestire a mijloacelor bănești** în anul 2021 este una nesatisfăcătoare și constituie (7,12), neîncadrându-se în intervalul optim (8-10 %). Dar în anul de gestiune rata reinvestirii fluxului de numerar a înregistrat 4,16%, majorându-se cu 11,73 p.p.

Per ansamblu, luând în considerare rezultatele obținute, exprimăm concluzia că în anul 2022, nivelul principalilor indicatori a I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” au înregistrat valori acceptabile, iar starea economico-financiară a entității este stabilă.

7. Confirmarea Independenței Auditorilor (vezi și declarațiile de etică și independență din 02.02.2023)

Cerințe de etică și independență (așa cum sunt stabilită de IFAC, precum și reglementările naționale de independență aplicabile).

Cu referință la „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” Î.S. confirmăm faptul că, pentru perioada acoperită de auditul nostru, precum și prin data acestei confirmări, ne-am respectat cerințele de etică relevante, inclusiv cerințele de independență aplicabile la auditarea situațiilor financiare individuale a „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare” Î.S. pentru exercițiul încheiat la 31.12.2022.

Confirmăm că noi, echipa de audit, persoanele menționate în Scrisoarea de misiune din 02.02.2023 – Sergiu Șoimu, Sergiu Brînzan, Valentina Șoimu, Aneta Pavlicenco, Luba Iuncu, Aurelia Cucu:

- Am fost auditori independenți în sensul normelor de independență menționate anterior;
- Nu deținem informații despre orice circumstanțe care au amenințat, sau care pare să amenințe, independența noastră;
- Vom continua să luăm măsuri și să monitorizăm serviciile noastre pentru a menține conformitatea în materie de independență, cel puțin până la aprobarea situațiilor financiare pentru exercițiul încheiat la data de 31.12.2022 de către Administrație a Întreprinderii de stat.

Nu există alte circumstanțe care afectează capacitatea noastră de a confirma aspectele de mai sus sau suntem în cunoștință de cauză care au o influență asupra independenței noastre, care ar trebui să fie aduse la cunoștință.

8. Evenimente ulterioare

Conform Hotărârii Guvernului nr. 945 din 28.12.2022 cu privire la reorganizarea Institutului Național de Metrologie Instituția Publică Institutul Național de Metrologie (persoana juridică absorbantă) se reorganizează prin fuziune cu Întreprinderea de Stat Central de Metrologie Aplicată și Certificare (persoană juridică absorbată).

9. Semnătura

Sergiu ȘOIMU
(Semnat de Auditorul Independent)
Auditor certificat
Certificat de calificare a auditorului
seria AG nr. 000119 din 30.06.2006

12 mai 2023
Data